

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenfeld & Emerich Leoner,
Heinrich Schalek, Rudolf Mosso,
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernal, in Ham-
burg: Maroy & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 8 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la a-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața n. are
Târgul Inului Nr. 30. etșgăt
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 95.

Brașov, Sâmbătă 1 (13) Maiu.

1899.

Alegerea la Arad.

Duminecă se va întruni Sino-
dul estra-ordinar electoral al epar-
chiei Aradului pentru a-și alege
Episcop.

Este un drept însemnat, ce vine
a și-l eserecita reprezentanța diecesei
române gr. or. a Aradului pe baza
Statutului organic. Este însemnat
acest drept mai ales pentru rolul cel
mare și misiunea cea înaltă, ce o
are un Episcop în mijlocul poporu-
lui nostru, și este înțeles de însem-
nat în situațiunea de față, când sar-
cina păstorului, care trebuie să-și a-
pere turma sa ca lumina ochilor în
contra tuturor înfrunțările stricăcioase
ale timpurilor de tot vitrege și duș-
mănoșe prin care trecem, devine cu
atât mai gravă.

De acesta grea chemare va tre-
bui să fiă pe deplin conșcui cel-
ce va fi chemat să ocupe înalta dem-
nitate de Episcop, der mai mult tre-
buie să fiă conșcui încă de gravita-
tea actului alegerii aceia, cărora le
incumbă datoria față cu biserica și
națiunea lor de-a alege pe cel ce va
pute să corespundă mai mult chi-
mării sale în toate privințele.

Se poate dice der cu drept cu-
vânt membrilor Sinodului electoral
din Arad: dela votul vostru atâr-
nă, poate pe un șir lung de ani, vii-
toarea conducere a diecesei vōstre;
dela votul vostru atâr-
nă, ca în vii-
tor să domnescă în diecesă pace și
iubire între frați și o nobilă emula-
țiune întru înaintarea marilor sco-
purî bisericesci și culturale-naționale
în sinul ei; dela zelul, hârnicia, cre-
dința și devotamentul alesului vos-
tru pentru sfânta cauză a bisericeii
și a națiunei va depinde bunăstarea
și înaintarea întregului nostru popor,
din care diecesa Aradului face o
parte atât de însemnată.

Pentru ca să se producă acest
resultat fericit trebuie, ca armonia
și buna înțelegere să domnescă în-
tre membrii Sinodului, trebuie, ca în
momentul solemn, când vor pași
la urnă, să nu aibă în vedere decât
marile interese ale bisericeii.

Cu mare mâhnire am văd-
ut cum unii, conduși de nu scim ce in-
terese, au umblat cu tot-adinsul să
turbure pacea și buna înțelegere în-
tre diecesani tocmai în ajunul actu-
lui electoral.

În totă discuțiunea de tot pă-
timașă purtată din incidentul acesta
de cătră amintita fracțiune, nu s'a
tratat nicî-odată de cestiunea: care
este mai demn, care dintre fruntașii
clerului român gr. or. este mai apt
prin inteligența, capacitatea sa de
muncă și prin credința și devotamen-
tul său de-a i-se încredința cărja
episcopescă. Intotdeauna am văd-
ut accentuate numai momente negative,
isbucniri de patimi și de urî față
cu cei ce au conlucrat cu fostul
episcop, actualul Metropolit, la con-
ducerea diecesei.

După-ce întréga diecesă a Ara-
dului cu toți factorii ei a făcut la
despărțire fostului episcop o gran-
dioasă manifestațiune de recunoscință

pentru activitatea sa rodnică de un
pătrar de veac, deodată, după de-
părtarea lui, s'a început din partea
amintită o agitațiune nebună pentru
a transforma votul de recunoscință
al întregii diecese în hulă și ocară
pentru guvernarea trecută. N'a fost
vorba nicî-odată de ceea-ce s'a lu-
crat bine în cei două-zeci și patru
de ani trecuți, ci toate s'au zugrăvit
în colorile cele mai negre fără pic
de sială.

Și acesta metodă de a agita n'a
avut alt scop, decât de a pregăti
prin desbinare și printr'un sistem de
calumniare, calea pentru un „candi-
dat”, care se putea ridica numai
printr'o artificială înegrire a acelor
rivali eventuali ai lui, cari abstră-
gând dela alte calități, aveau în
avantagiul lor nedisputabil conșcui-
țurată și liniștită, că au rămas cre-
dincioși bisericeii și națiunei în lup-
tele primejdioșe, ce le-a purtat până
acuma cu adversarii ei.

Pornirile acestea pentru a face
propagandă în favorul celui fruntaș
din cler, care prin cunoscuta purtare
în cestiunea legilor bisericesci poli-
tice și-a atras desaprobaria întregii
bisericeii și a tuturor Românilor, fiind
stigmatizat ca apostat, trebuie să în-
tâmpine cea mai aspră condamnare
prin aceea, că Sinodul electoral se
va avânta la acel nivel, care i-se
cuvine, având în vedere nu conside-
rațiunî de interese personale, ci nu-
mai și numai binele bisericeii.

Sunt destui bărbați vrednici și
de valoare în înaltul cler al metro-
poliei române gr. or. Părinții Sino-
dului electoral n'au decât să caute
pe cel mai demn și de încredere, și
armonia și buna înțelegere va fi
dintr'odată deplin restabilită, ca prin
minune, spre binele și fericirea die-
cesei și a neamului nostru.

Mai mult la viitor decât la pre-
sent să se gândească cei-ce vor avé
să-și dea votul la alegerea de Episcop.

Având toate aceste înaintea ochi-
lor, suntem siguri, vor da problemei
lor grave cea mai bună și fericită
soluțiune și poporul credincios îi va
binecuvânta.

**Ajutorul de stat și preoțiimea
română unită.** „Alkotmany” dela 11 Maiu
n. ia notiță despre mișcarea, ce s'a pornit
în sinul clerului român unit din Archidie-
cesă față cu modul în care se împarte aju-
torul de stat și cu ore-care satisfacțiă con-
stată acțiunea acésta. Fôia din cestiune este
informată, că I. P. S. Sa metropolitul Dr. V.
Mihalyi a intervenit personal la guvern, es-
primându-și îngrijirile, ce le are în privința
acésta. Spune mai departe „Alkotmany”,
că până acum din partea dieceselor române
unite, numai diecesa Gherlei s'a plecat în-
aintea măsurilor guvernului și arată cum
preoțiimea română unită protesteză în Sinode
protopopesi în contra tutoratului solgăbi-
rêesc, — apoi s'îrșesce dicénd: „Așa se
vede, că întréga preoțiimea greco-catolică
din Ardeal respinge tutoratul fișpănesc și
solgăbirêesc, deôrece în acésta ea vede ig-
norarea și umilirea autorităților bisericesci,
precum nicî nu pôte vedé alteceva. Dêcă
luăm în considerare, că partea cea mai
mare a preoțiimei greco-catolice din Ardeal

se luptă cu miseria, atunci vedem într'ade-
văr (în mișcarea amintită — Trad.) mani-
festarea conșcuiței sale. Este mare păcat a
amări pe ômenî atât de cinstiți.”

La cestiunea întregirii salariilor preoțesci.

Pentru complectarea raportului
nostru privitor la desbaterile Sino-
dului archidieceșan din Sibiu asupra
întregirii salariilor preoțesci,
amintim, că referentul comisiei or-
ganisătore, d-l I. de Preda, după ce
arăță pe scurt istoricul afacerii, ceti
următorul conclus, ce se luase la
timpul său din partea Consistorului
în acésta afacere:

„Considerând 1) că statul și așa e da-
tor a da ajutôre bisericeii și biserica e în
drept a pretinde ajutor, 2) sperând o schim-
bare a sistemului și timpului cu condițiile
lui grele de ațt, 3) că neprimind, biserica
n'ar avea putere a opri pe preoți a primi
fără scirea ei, 4) că numai decretând pri-
mirea, se pôte obținé, pe lângă anumite
condiții, punerea sumei întregi la dispoziția
Consistorului, 5) că împărțirea de ațt a
ajutôrelor nu e nicî ea mai bună, der s'a
acceptat de nevoe, 6) că între preoții nos-
tri nu sunt cari să ducă viața „imorală”
ori „contrară statului”, 7) că prin primirea
și împărțirea prin consistor, preoții se tin
mai strîns de biserica, 8) că neprimind,
biserica s'ar pune în conflict perpetuu cu
statul și ne-am espune a fi mereu bănuți
că urmărim tendențe periculôse statului, 9)
că dotația de ațt a preoților e adevêrat
slabă, 10) că biserica a cerut și ea repețit
ajutor și nu i s'a dat, 11) că prin nouele
legi politice bisericesci, preoțiimea a în-
trat în lipsă și mai mare, 12) că ajutorul de
24.000 s'a respins și nu s'a aflat modalita-
tea a ne ajuta altfel; 13) că dêcă statul,
contrar promisiiei date de ministrul Wlas-
sics, că numai atâta ne vor cere, să ajungă
banii la mâna preoțiimei, ne va pune con-
diții prin cari să-și aservescă pe preoți
pentru lucruri contrare bisericeii său chiar
pentru scopuri politice, preoțiimea va avea
bărbăția a-și conserva independența:

„propune să se accepteze dotațiunea dela
stat, cu espresa rezervă, ca dotațiunea să fiă
licuidată în sumă generală pentru mai departe
dispunere autorității bisericesci.”

Comisiunea presentă din parte-i
sinodului propunerea:

„Să primescă întregirea cu reserva
pusă de consistor, și fără alte condiții din
partea guvernului, decât cea amintită de
d-l ministru Wlassics în răspunsul său dat
la interpelarea în camera magnaților.”

Discursul de deschidere

a Sinodului eparhial din Caransebeș, rostit
de P. S. S. episcopul Nicolae Popea.

— Fine. —

Mai încolo, tot în acest period de 10
ani s'au înființat mai multe fonduri la epis-
copia noastră.

Așa mai întâiu, avându-se în vedere
asigurarea preoților bătrâni și neputincioși,
încoă de timpuriu s'a înființat fondul de
pensiune pentru preoțiimea eparhială; érá
mai târziu, tot din aceste motive, fondul
de pensiune pentru funcționarii consisto-
riali și profesorii institutului diecesan teo-
logic și pedagogic.

Apoi dorind din inimă, ca poporul să
se ușureze cât s'ar puté mai mult în pri-
vința contribuiriilor pentru cult, s'au mai
înființat încă fondul pentru acoperirea con-
venției episcopesci, fondul pentru acoperi-
rea sidoxiei episcopesci; fondul pentru aco-
perirea speselor deputaților sinodali și con-
gresuali și fondul internatului.

De-asemena și fundațiunî din partea
unor credincioși de-ai noștri, pentru sco-
purî filantropice și culturale diecesane încă
s'au înființat mai multe dându-se în adminis-
trațiunea Consistorului nostru. Aceste sunt:
fundațiunile Ioan Peța, Elisabeta Peța,
Tismănariu, Bôsz, Baronul Heidte, Trașpa
și Temeș.

Despre luptele cele multe, mai ales
pe terenul bisericesc și scolar, cu ocaziunea
introducerii legilor așa numite politice bi-
sericesci, a limbii maghiare în școlé, spo-
rirea salariilor învățătoreșci, — lupte des-
tul de grele până și prin Casa magnaților,
nu mai amintesc mai de-aprôpe, fiind ele
prea bine cunoscute din cele scrise de până
acum. Chiar și în present avem un obiect
destul de greu de pertractat, completarea
venitelor preoțesci, la a căreia bună și
temeinică rezolvare nu se pôte din des-
tul recomanda o serioșitate cât mai matură.

Și în urma tuturor acestora, ca un
corolar la cele expuse până aci, notez spre
bucuria generală, că pe lângă toate eroga-
țiunile cele mari, ajungând deja budgetul
anual cifra de 35.000 fl., averea întréga a
diecesei în acești 10 ani deja s'a duplicat.

Étă, domnilor deputați, în lineamente
mai generali, rezultatele activității noastre
oficiale de 10 ani. Ele nu se pot ascunde,
căci stau negru pe alb, se ved cu ochii în
toate direcțiunile lor. Prin urmare, se pôte
dice, că nicî noi nu am dormit, ci am
muncit cât s'a putut și cât ne-au ertat îm-
prejurările cele grele și critice, în cari
trăim și în cari s'a aflat și se află biserica
noastră.

Și eu, domnilor deputați, nu dic, că
eu le-am făcut acestea, ci noi, noi cu toții
împreună, în dragoste și bună înțelegere
frățescă, fiă-care în poziția și sfera sa de
activitate, sub conducerea episcopului, căci
acesta este caracterul constituționalismului
celui adevêrat, de care ne bucurăm ațt în
biserica noastră.

Bine să ne însemnăm decî, domnilor
deputați, că condițiunea esențială a tuturor
lucrurilor bune e dragostea și buna înțele-
gere, fără de care chiar și constituționa-
lismul cel mai bun nu folosesece nimic, ci
mai mult strică. Numai în chipul acesta
ni-a fost și noué cu putință, a produce
cele ce le vedem astăzi în ființa în die-
cesa noastră. Și tocmai pentru aceea, pen-
tru-ca să arăt adevărată puterea covârșitôre a
dragostei și bunei înțelegeri, m'am văd-
ut îndemnat a mă lăsa mai pe larg în expu-
nerea rezultatelor activității noastre din pe-
riodul acesta de 10 ani.

Să sperăm der, domnilor, oă și în
viitor vom urma cu ajutorul lui Dumnezeu
tot ast-fel, fiind călăuziți de steaua dra-
gostei și bunei înțelegeri în acțiunile nos-
tre; că va domni pacea între noi, și că
va contribui fiă-care în felul său și după
put-rile sale la prosperarea și viitorul bi-
sericeii noastre naționale, spre mărirea lui
Dumnezeu și fericirea clerului și poporului
bisericeii noastre diecesane, ceea-ce și doresc
din adâncul inimii mele.

Pe lângă care declar sesiunea presentă
a sinodului nostru diecesan deschisă.

Sinodul arhidieceșan din Sibiu.

Sibiu, 11 Mai n. 1899.

Ședința a V-a.

S'au verificat protocoalele ședințelor 3 și 4.

Înainte de ordinea zilei, deputatul Ioan Popca a adresat presiului o interpelare mai lungă motivată, întrebând, dacă are înaltul presidiu șoare despre aceea, că în Brașov în timpul din urmă s'au ivit nisea neînțelegeri dureroase între fiil bisericeii noastre; are, ori nu șoare, că s'au întins, ca o pecingene, chiar și în biserică; că chiar și corpurile administrative cum este Eforia șoarelor, suferă de acest rău, și că ca o urmare a lui au fost delăturați din sinul acestor corporațiuni bărbați bine meritați ca d-l protopop Baiulescu după un serviciu credincios și desinteresat de aproape 30 de ani ca catechet, și fiul acestuia, Dr. Baiulescu, aplicat în interesul igieniei la aceste institute, — și dacă are șoare, ce măsuri are de gând să ia pentru restabilirea păcii și dreptății?

I. P. S. Sa Metropolitul Mițianu răspunde imediat, că I. P. S. Sa în scurtul timp, de când se află în fruntea afacerilor aici în arhidieceșă, n'a avut ocaziune a-și procura șoare oficiosă despre aceste lucruri, căci acțiunile de această natură nu i-au venit înainte; șoare însă despre lucru atâta, cât vor fi știind toți din cele șoare prin diare. E hotărât să intervină și să facă pace, mai ales, că e invitat în partea locului la o sfințire de biserică, la care numai din lipsa de timp nu s'a dus încă; la cas de lipsă va interveni prin autoritatea sa și consistoriul nostru.

Răspunsul I. P. S. Sa a făcut cea mai bună impresie, și și interpelantele s'a declarat mulțumit cu el.

Mai departe apoi timp de 3 ore și jumătate, sinodul s'a ocupat numai de cesțiunea grea și gingașă a Sidoziei.

Se șoare, că înainte cu 4 ani s'a hotărât urcarea sidoxiei dela 10 cr. la 50 de familie. Dér patru ani consistoriul, parte sub impresia șoarelor din afară, că nici nu se pôte încerca scôterea unei atârri contri buții pentru archiereu și statul preoțesc (căci scopul era, ca din această sidoxie să se plătescă archiereul și d-nii protopopi după pierderea, ce au avut-o prin introducerea legilor politice-bisericești, ér de va fi posibil, să se ajutore și preoții), — parte din alte motive, n'a încercat niciodată scôterea acestei sidoxii.

În timpul acesta, anticipând archiepiscopului plata, a fost atacat fondul general administrativ în capitalizarea sa și în capital chiar, încât de s'ar lăsa asta tot așa, un pericol serios ar amenința acest fond absolut necesar administrațiunii bisericești.

Voidn a pune capăt acestei situații rele, Sinodul caută o cale mijlocie, care să facă posibilă încassarea sidoxiei spre

alimentarea fondului numit și ajutorarea protopresbiterilor. S'a propus drept aceea stabilirea sidoxiei în o cifră mai mică, încassabilă și apoi încassarea neamănată. Unii au propus 20 cr., alții 15, alții 10 cr., ér de inteligenți o corônă. Modalitățile de încassare asemenea varii, pe cale de repartiție, ca pașal comunal, prin organele proprii ori prin ale statului.

S'a iscat discuția mare, care nu s'a putut termina până la ora 12½. În vederea ședinței de după prânș, s'a terminat aci, fără hotărâre.

Ședința VI.

(Tot în 11 Mai n. după prânș.)

După o resumare a desbaterii de înainte de prânș și o clasificare a propunerilor (4), ce se făuseră, s'a primit una mijlocie, a d-lui Dr. Il. Pușcariu, că: *sidozia se stabilește cu 15 cr. de familie; se repartizează din centru în sume pașale pe comune; comuna și-o repartizează pe familii și o încassază prin organele sale, după obiceiul local; ér guvernul va fi rugat să dea asistența și sprijinul necesar la această încassare.*

Concluzul e mulțumitor. De-ar da Dumnezeu să-l primescă cu bine, în propriul interes superior, însuși poporul nostru.

S'a lăsat mai departe libertate consistoriului a studia și alte locuri pentru zidirea *catedralei*, nu numai cel din strada morii, ce-l cam fixase sinodul din anul trecut.

Grădina metropolitană din fața reședinței de vară a arhiepiscopului, mult numită și „grădina seminarului“, întru cât acolo se închipuia, că are să se zidescă noul seminar, — s'a decis să fiă vândută, dacă se pot căpăta pe ea 80—100,000 fl., căci lipsele fondurilor pentru trebuințele urgente curente ale administrației bisericești sunt foarte mari și interesele acestei sume ar suplini foarte multe lipse, dér grădina abia aduce adâ 130 fl. arendă. E speranță că, fiind în partea aceea foarte scump loc, se pot scôte 100,000 fl. ori și mai bine.

Cp.

Sinodul eparchial aradan.

Ședința a V-a

S'a ținut în 10 Mai n. la 10 ore a. m. sub presiul ordinar funcționând ca notariu Dr. T. Popescu.

După autenticarea protoc. șed. a IV-a presiul a înșinat petițiunea lui T. Anghelina din Bereteiți contra preotului I. Popovici pentru înștinarea banilor adunați prin colectă; după aceea petițiunile comunelor bisericești Drăgănesc și Căcăreșu pentru ajutore, cari se avisază tôte la competiția comis. petiționare.

Deputatul Constantin Lazar presentă cererea unor locuitori din Secaș și Crivobara contra protestului intrat la sinod în afacerea alegerii de deputat sinodal în cercul Lipovei; care cerere se predă comisiunii verificătoare.

Raportul delegațiunii pentru despărțirea ierarhică se transpune comisiunii organizătoare.

Emanul Ungurian ca referent al comisiunii bisericești declară, că după ce în discuțiunea asupra propunerii ultime a acelei comisiunii sinodul s'a estins prea de parte în ședința ultimă, comisiunea bisericească absta dela acea propunere, ér sinodul drept aceea trece peste dênșă la ordinea zilei.

Tot acest deputat ca referent al comisiunii juridice raportează asupra petițiunii comunei bis. Sân Mihaiul-Român, ér sinodul — după discuțiune obositoare — decide: petițiunea se avisază la competiția V. Consist., ca să aplaneze cauza, dacă va puté, pe cale pacnică; la din contră și până la aplanarea definitivă consistoriul se îndrumă a pune la dispoziția comitetului parochial suma respectivă, ce îi compete comunei bisericești ca șoare culturale după pământurile, ce le are fondul preoțesc pe teritoriul acelei comune bisericești.

Paul Rotariu, ca referent al comisiunii școlare, cetesce raportul general al senatului școlar dela consistoriul aradan. Sinodul s'a convins, că V. Mangra, alesul referent din sesiunea ultimă sinodală, n'a voit să și ocupe acel post; drept ce afacerile senatului au fost efectuate în decursul anului după cum s'a putut. Cu tôte aceste șoare școlare, cari progresază în mod vădit, cea-ce avem să mulțămim cu deosebire zelului corpului învătătoresc. Frecvența școlară a fost estimată în 62.5%, cu tôte că în faptă stăm mult mai bine. Relele ce mai stau în calea învătământului provin din destrăbălarea, séu mai bine din tractarea mașteră, de care a suferit și suferă șoare școlar; ore până când tot așa?

Raportul senatului școlar s'a luat la cunoștință, dér sinodul a avisat pe consistoriu să întreprindă toți pașii necesari pentru încassarea mai regulată a șoarelor culturale ba la propunerea harnicului protopresbiter Dr. I. Trailescu s'a avisat consistoriul să esopereze, ca șoarele culturale să se încassaze éráși prin organele administrative, ca mai înainte.

Ședința VI

A avut loc în 10 Mai n. la 5 ore d. am. sub presiul ordinariu, funcționând ca notariu Dr. N. Oprean.

Dep. C. Lazar anunță protest din partea unor locuitori din Secaș-Crivobara contra protestului, ce s'a înaintat la sinod în cauza alegerii din Lipova. De asemenea dep. Dr. G. Popescu anunță petițiunea 10 alegători din Lipova contra protestului din Lipova intrat la Sinod în aceeași alegere, și provăduț și cu subscrierile lor. Ambele acte se transpun la comisiunea verificătoare.

După autenticarea protocolului șed. III se cotinuu referada comisiunii școlare. Dep. S. Antonescu cere, ér sinodul aprôbă, ca Ven. Consistor să pună mai mare pond pe dispozițiunile Statutului organic în ceea ce priveșce visitarea șoarelor din partea senatului școlar, ér despre rezultat să se facă amintire în raportul general.

Tot d-l Paul Rotariu, ca referent al comisiunii școlare, cetesce raportul senatului școlar dela Consistoriul aradan, din care s'a văduț, că frecvența școlară face numai 42%. Raportul s'a primit atât în general, cât și în special, pe lângă ordinul, ca ambele consistore să elaboreze împreună un

regulament despre împărțirea venitului dela fondul cel pare-mi se de 37 mii adunat din colecte pentru ajutorarea comunelor bis. la acoperirea cuincuenalielelor, din care regulament să se șoare, ce cuotă primesc din acel venit consist. aradan și cel oradan, ér acele cvote să se pună apoi la dispoziția singuraticelor consistore, ca să dispună de ele independent. Regulamentul are să fiă prezentat la sinod în proxima sesiune sinodală.

Cererea lui P. Boerescu din Igrăș, ca să i se permită a mai funcționa ca învătător acolo încă 1½ an, pentru-ca să aibă astfel 40 ani de serviciu, se transpune Consistoriului aradan spre rezolvire competentă.

Ignatie Papp, ca referent al comisiunii organizătoare, a cetit raportul Consistoriului plenar dela Arad, din care momentele principale sunt: mórtea împărătesei-regine, aniversarea a 25-a a morții lui Șaguna, mórtea metropolitului M. Romanul, mórtea deputaților sinodali și îndeplinirea locurilor devenite vacante, îndeplinirea protopopiatelor Ienocpele și Buteni, înștinarea alumneului din Beiuș, ridicarea în cimenterul din Lugosiu a unui monument pentru fericitul T. Papp, activitatea protopopiatelor, dotațiunea clerului din partea statului și asigurările consistoriului contra focului, etc. — După aceea tot acel referent a cetit raportul Consistoriului plenar aradan, care atinge aproape aceleași momente, ca și cel aradan. Sinodul a luat la cunoștință ambele raporte atât în general, cât și în special, dér cu adausul, ca vacanța celor două locuri dela senatul școlar aradan să se îndeplineșcă prin alegere încă în această sesiune sinodală.

S'a luat apoi la cunoștință raportul Consistoriului aradan despre alegerea noului metropolit și devenirea în vacanță a scaunului episcopesc aradan etc.

Sinodul a transpus Consistoriului încă în sesiunea trecută o propunere, ca să se adune într'o colecțiune tôte circularele și dispozițiunile principale dela începutul sinodalității noastre și să se tipărescă. Comisiunea organizătoare este de părere, că după ce acele circulare... sunt tipărite parte ca adnexe la protocoalele sinodali, parte prin reviste și jurnale, propunerea apare superfluă, deci sinodul trece peste dênșă la ordinea zilei.

Cererea gimnasiului din Brad pentru un ajutor anual permanent de 600—800 fl. v. a. comisiunea organizătoare de asta-dată nu o pôte recomanda, din cauză, că nu-i de unde. Deputatul T. Ceonța, arătând ce valoare are pentru noi gimnasiul din Brad, dice, că nu numai acel ajutor ar trebui votat, ci datorința Aradului și a Sibiuului ar fi, ca să se lucreze din tôte puterile pentru ridicarea acelu gimnasiu la gimnasiu complet. Este în contra propunerii comisiunii susținând să se dea ajutorul cerut, căci dacă voim, este de unde.

Fiind timpul avansat, discuțiunea se amână pentru șed. proxima, ce va avé loc Joi, în 11 Mai n. la 10 ore a. m.

Apucături mășave. Șoare foarte bine, că informațiunile, ce le-a publicat organul nostru despre purtarea celor dela fôia română din Arad față cu alegerea de Episcop, nu vor fi nicidecum pe placul lor. Cunoșcem de mulți ani apucăturile acestor

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.**Portul coafurei și barbei la Romani.**

De

Ioan Kalenderu.

În ședința solemnă a Academiei Române dela 9 Aprilie a. c. presidată de M. S. Regele, d-l Ion Kalenderu, cu predilecțiunea sa cunoscută pentru studiul Antichității romane și căruia se datoresc deja remarcabile studii comunicate în sinul doc-tului corp, a dat cetire unei alte interesante lucrări, care are de obiect viața privată séu intimă a strămoșilor noștri. Prin descrieri veridice, ne oglindeșce în mod fireșc fazele coafurilor și a portului barbei la Romani, care stau în strînsă legătură cu îmbrăcămîntea din acele timpuri, oferindu-ne portrete și caractere originale din tôte clasele societății antice. Numéroșe planșe artistice executate înșoareșce vasta espunere, al căreia resumat încere a face.

Acastă artă, dice Academicianul, pri-vită ca o ramură a archeologiei, ne oferă

un interes serios din punctul de vedere istoric, așa, că nu trebuie lăsată în lături, căci în acest cas s'ar aduce dispreț poeziilor și scriitorilor latini ca Ovidiu, Tibul, Varro, Marțial și alții, cari s'au ocupat foarte des cu această materie. Nu mai puțin avem lucrări dela I. Becker, V. Teufel, Visconti în *Iconografia Romană*, Maurice Albert, E. Vothier, precum și o carte recentă destul de voluminoasă asupra coafurei femeesci, ce atinge în trecăt epoca romană, datorită d-nei Contesa de Vilermont și dedicată Majestății Sale Reginei noastre.

Amicii muselor ne arată, ce preț mare se pune la Roma antică pentru îngrijirea părului și ne inițiază chiar în secretele, ce întrebuițau femeile pentru a arăta, că au un păr frumos, descoperindu-ne mijlocele, la cari unele din ele recurgeau pentru realizarea acestui scop. Artiști, ca și scriitorii antici, arată, că Romanii au purtat barba și părul lung până la 454 dela înștinarea Romei, când nu existau coafori și bărbieri. Descoperirile archeologice însă constată existența cu mult înainte a unor mici cuțițe privite ca brici,

cari s'au găsit la Roma în mormintele Esquilinului; ér fôrșecile au fost cunoscute la 300 a. Ch., după cum rezultă dintr'un pasajiu a lui Varro „De Re Rustica“. Mai târziu firele de perl se smulgeau cu un clesce numit *Volcella* séu se ungeau cu substanțe, ce le făceau să cadă. Cu tôte învențiunea acestor instrumente și întrebuițarea unor atârri mijloce, Romanii au continuat încă mult timp de-a purta barba și părul lung. Odată cu tăierea părului, Roma împrumută dela Greci obiceiurile de sacrificii și serbări, cari înșoareșce tăiatul primului păr al copilului și prima barbă a adolescentului. Domnul Kalenderu face pe larg istoricul acestor obiceiuri, citând númeroșe exemple din timpul diferiților împărăți Romani.

În regulă generală la vârsta de douăzeci ani aveau loc aceste operațiuni și festivități. Însainte și în epoca ciceroniană, tinerii aceștia supra numiți *juvenes*, își lășau din nou numai favoritele (barbula) până la 40 ani, după care renunțau definitiv la barbă. Cele mai multe efigii ale lui Cesar sunt fără barbă, numai pe o medalie figu-

reză cu barbula, după ce Senatul îi dăduse onorurile apoteosei. Barba lungă se purta în semn de doliu, designa pe șefii partidelor politice învinșe, pe acoușai și condamnați. Forma ei varia, după cum ne dovedesc numărôșele monede și medalii ale împărăților romani. Dela Constantin până la Mauriciu (602) Soveranii nu mai pörtă barbă de Iulian, ér soldații se gășesc reprezentați cu fața liberă, adecă rași, pe colóna lui Traian și pe monumentul triumfal dela Adam Clisi (Dobrogea), ér barbarii cu părul scurt și cu barbă.

Eleganța coafurei a fost mult timp antipatică Romanilor. Statuele din primele veacuri ne represintă capete împodobite cu tot părul natural; primul rege al Romei pörtă plete, ce-i cădeau pe gât. Dela părul lung și părul cu totul ras, ei începură a-se conforma tipului de coafură, ce gășim la busturile și pe monedele principalelor personagii ale Republicei, adecă părul de obicei scurt séu lipit pe cap, creș séu cu ondulațiunea sa naturală. Ovidiu, Seneca ni-au lășat lămuriri, cum bărbății de lume neinvoidu-se cu această modă

omeni. Ei, de când fac gazetăria la noi, nici o singură dată măcar n'au fost capabili să stea de vorbă cu argumente obiective și în mod cinstit față cu noi, față cu alți confracți ai noștri. Așa i-am știut întotdeauna cum îi vedem astăzi și cum cu noi împreună îi vede, cu părere de rău și cu mare disgust, ori-ce Român de bune sentimente.

Cu toate acestea trebuie să mărturisim, că am fost surprinși de gradul de răutate și cinism, ce-l desăfură ei în numărul cel mai nou cu data de Vineri al „Tribunei Poporului“. În paroxismul frigurilor, ce i-au cuprins în toată agitațiunea pentru noul lor patron Goldiș, ei merg așa departe să ne insinue înaintea cetitorilor lor cea mai detestabilă procedură susținând, că publicăm rapoarte mincinoase și mistificări de ale „neamurilor“ și afirmând drept espicare, că „între socotelile Consistoriului date comisiunilor respective ale Sinodului, se găseseră însemnări de acum 2 și 3 ani, despre nisele sutișore date „Gazetei“ și „Dreptății“...“

Se vede, că cei dela foia din Arad—cari se laudă a fi tari și mari în Sinodul de acolo—sunt mai multe, decât noi, despre însemnările, ce pretind, că s'ar afla între socotelile Consistoriului. Am crede însă, că atunci, când cineva face o astfel de afirmare și o face în astfel de chip, încât printr'asta aruncă cea mai gravă suspiciune asupra altuia, trebuie să-o și argumenteze și s'o dovedească.

Noi nu ne pricepem la țigănia celor dela „Tribuna Poporului“, de aceea le cerem simplu și categoric să ne lămurască cum, din ce incident și sub ce modalitate ni-s'a administrat nouă din partea Consistoriului din Arad acele „sutișore“, despre cari susțin, că ni-au fost date de acum 2 și 3 ani, pentru-ca să publicăm astăzi „rapoarte mincinoase“ și „mistificări de ale „neamurilor“.

Atâta suntem în drept, credem, a pretinde și dela nisele gazetării, ca cei dela „Tribuna Poporului“, pe cari acum înșiși fundatorii acestui diar îi declară de „lași și falsificatori“, fără ca să fi în stare de a se apăra. După o astfel de purtare față cu proprii lor sprijinitori, ne va înțelege ori și cine, că decât ridicăm pretensiunea de mai sus, o facem numai pentru prestigiul presei române serioase și cinstită, pe care nici o împrejurare nu o va putea duce acolo, ca să-i vândă principiile și convingerile sale.

Pactul. Scim, că ministri austriaci, cari merseră la Budapesta ca să confereze cu ministri ungari de resort asupra afacerii pactului, s'au reîntors la Viena iute și de grabă fără a fi isprăvit nimio, căci—nu s'au putut înțelege unii cu alții. „Fremdenblatt“ își exprimă părerea de rău, că conferențele din Budapesta s'au sfârșit fără de rezultat. Greșesc foile maghiare, dice „Fremdenblatt“, decât cred, că în aceste conferențe s'a tractat despre perioade de

și frisau përu cu ferul cald (colamistrum) procedeu considerat ca mueratio de omenii serioși.

În epoca Imperială acest lux se întinde din ce în ce mai mult până și la sclavi, pe cari îi găsim împoțonați cu zuluți artificiali. Coafura primilor Cezari era lipsită de ori ce frisură. August este totdeauna reprezentat în busturi și statui cu përu puțin adus pe frunte; Neron îl are așezat în strate de zuluți, alte-ori cade pe umeri. Traian figurează cu o cuafură regulată, dela vârful capului spre frunte. La jumătatea secolului II, o parte din personajul dela Curtea lui Marcu Aureliu purtau përu scurt, port adoptat de Stoici și imitat la Creștini după propovedirile Sf. Clement din Alexandria, care îndemna pe oredincioși a purta barba intrăgă pentru păstrarea marelui și al lui figurei. D. Kalinderu descrie marelui și al lui în colorii vii și cu precizie de amănunte variate coafurile purtate de împărații posteriori împărțirii Imperiului sub Valentinian și Valenz, când friserii își reluă meseria, ce le aducea foloșe frumoase. (Va urma).

timp de puțină însemnătate; din potrivă a fost vorba despre afaceri de estra-ordinară gravitate.

Foile ungueresci continuă de altfel cu răspândirea a tot felul de sciri sensaționale. Ele cred a soi, că contele Thun ar fi suferit un eșec în Budapesta și că în urma acesta dăile cabinetului său ar fi numărâte. Este interesant, că eventualitatea căderii lui Thun se pune în legătură cu naufragiul, ce l'ar fi suferit el în Budapesta „față cu punctul de vedere solid și just maghiar“ în cestiunea pactului.

Vom vedé.

Revistă externă.

Conferența pentru desarmare. Din Viena se anunță, că în cercurile diplomatice de acolo este răspândită scoirea, că puterile, cari participă la conferența din Haga, au dat deja reprezentanților lor îndrumările referitoare la toate amănuntele programului. În sensul acestor îndrumări, în conferență nu este permis a-se trata cestiuni, cari stau în legătură cu schimbarea statului quo al raporturilor teritoriale și cu afacerile de naționalitate.

Amenințare cu revoluțiă. Partidele unite opoziționale din camera belgiană au ținut prin reprezentanții lor o conferență în Bruzella și au hotărât să pornescă mișcare revoluționară, decât guvernul nu retrage proiectul de lege electoral, care garantează pe decenii întregi domnia clericilor în stat.

Anglia și Rusia. Marele diar rusesco „Novoie Wremia“ coupându-se cu învoiala ruso-engleză dice, că Rusia n'a încheiat cu Anglia decât o convențiă separată asupra unor anumite cestiuni. Rusia n'are lipsă de-o învoială generală nici în Asia, nici alt unde-va. Una dintre problemele principale ale politicii internaționale rusesci este aceea, că ea își rezervă deplina libertate de acțiune și prin amintita învoială nu s'a întâmplat nici un fel de apropiere.

Din Turcia. În suburbiul Makrikoi din Constantinopol, doi ofțeri turci au sfășiat în ziua de St. George un stindard grecesc. Legațiunea grecescă cere pedepsirea celor doi ofțeri și ridicarea din post a șefului poliției departamentului.

Pörta a adresat reprezentanților diplomației din Constantinopol o notă, în care dice, că dreptul de a-se arbora stindarde naționale de cătră supușii străini nu pöte privi decât misiunile diplomatice, consulatele, precum și instituțiunile bisericesti și umanitare, și rögă, ca să dea îndrumări supușilor, să nu mai arboreze stindarde naționale.

SCIRILE DILEI.

— 30 Aprilie. v.

Biblioteca populară în Scheiü. Aflăm, că poimâne, Duminecă, după eșirea din biserică (cam la örele 10¹/₂) se va preda în folosința poporului român din suburbiul Scheiü (Tocile) biblioteca ambulată Nr. V. a despărțământului brașovean al Asociațiunei. Inaugurarea, care a trebuit până acum să fiă amânată din cauza serbărilor „Junilor“, se va face prin delegați trimiși din partea comitetului cercual. Se scie, că înființarea acestei biblioteci este a-se datori stăruinței harnicilor noștri tineri meseriași, cărora însă și comitetul despărțământului li-a dat sprijinul său moral și material. Biblioteca constă din peste o sută de opuri prețioase și reprezintă o valöre de peste 130 fl. Prin asta poporul român de pe întreg teritoriul orașului nostru va fi provödit ca lectură. La sate încă avem bibliotecă până acum în Herman și Feldiöra. În scurt timp însă comitetul despărțământului va fi în pozițiă de-a putea provedé cu bibliotecă alte câte-va comune.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat fl. 20 dela „Olteana“, casă de economii din Viștea de jos. Direcțiunea școlölor medii își exprimă

cele mai căldurose mulțămite și pe calea acesta pentru darul marinimos.

Ministrul de rësboi austro ungar, generalul de cavaleriä Krieghamer, a fost distins de regina regentă a Spaniei cu marea cruce a ordinului pentru merite militare.

Mörte prin träsnet. Din Frätăunul vechiü (Bucovina) se scriu următörele: Lună în 1 Maiü pe la 11 öre a. m. a fost lovită de träsnet tinerä Ecaterina Boicu originară din Bilca și în serviciü la Simion Iurescu, tocmai pe öand mäna vitele stăpänului său pe prund. Fata a rëmas la moment mörta. O altä fetiță, care din întâmplare se afla în apropierea celei lovite de träsnet, a asurdit la aușul acestuia. Träsnetul a läsat în urma sa în päment o gröpă în forma unei căldări.

Mac Kinley bolnav. Din Washington se vestesce, că președintele Uniunei nord-americane e greu bolnav. În timpul din urmă, se dice, președintele Mac Kinley prea s'a opintit și prea s'a adëncit în lucru, așa că ađi a ajuns să fiä atät de eșofat încöt într'o di plimbându-se pe stradele orașului a căđut grämädă și era pe-aci să-l calce nisele träsuri. El fü scäpat însă de adjutantul seu, care s'a pus înaintea cailor, ce erau pe aci să dea nävalä peste corpul lui Mac Kinley.

Predicä. Poimäne, (Duminecă în 2 Maiü v.) va predica în biserica Sf. Nicolae din Scheiü pärintele Dr. Vasilie Saftu.

Deschiderea grädinei otelului „Pomul verde“. Din anunțul, ce l'am publicat pe pagina din urmă a diarului nostru, cetitorii vor fi aflat, că frumösa grädinä a otelului „Pomul verde“ este deschisä. Poimäne, Duminecă, se va da din partea muziceii öräsensesci primul concert în acestä grädinä, ör pentru viitor aceeași muzicä va concerta acolo în fä-care Joi și Duminecă. Când timpul ar fi nefavorabil, concertele se vor da în salonul de sticlä. Bucätäria, fiind de-asemena în grädinä, öșepii vor pute fi serviți cu atät mai repede și mai bine.

Bestialitate. O föia unguerescă din provinciä dä amănunte despre o faptä grozavä sävërșitä în Szegszard de-o calfä cu numele Stefan Szabo. Bestialul tiner ungar a prins copila de 5¹/₂ ani a economului F. Herman, a dus'o la locuința lui, i-a spintecat pätecele, apoi a sävërșit asupra ei un atentat bestial. Nenorocita jertfä a murit. Bestialul om a fost arestat și internat între nebunii spitalului din Szegszard.

Din Romänia. Mercuri, 28 Aprilie v. la örele 10 dimiñeta, M. Sa Regele, însoțit de adjutantul de serviciu, a mers la școlä de oficeri pentru a-o inspecta. La sosire Suveranul a fost întâmpinat de A. S. R. Principele Moștenitor, de d-l ministru de resbel, d-l comandant al corpului II de armată, șeful marelui stat-major al armatei, șeful casei militare regale, d-l comandant al pieței și comandantul școlöi, care a prezentat M. S. Regelui raportul. În curte se aflau așezate, în liniä de bătăiä, ambele companii de elevi, cu drapel și muzicä, avënd la flancul drept pe toți oficerii instructori și profesori. După ce Regele trecü pe dinaintea frontului, în sunetul imnului regal și în aclamațiunile elevilor, a ordonat să se execute mänuirea armelor, marșurile de front și în colonä și diferitele mișcări din școlä de batalion, după care urmă defilarea. Regele trecü apoi în menagiü, unde vëdü o reprisä din elevii anului al 2 lea, cari au executat mișcări din școlä de echi-tație în töte alurile, precum și sărituri de obstacole. Majestatea Sa, voind a constata și progresele făcute de elevi dela cea din urmă inspectie la cursurile, ce se predau, merse în sälile de studiu și puse elevilor din anul 1-iü și al 2-lea mai multe cestiuni asupra artei militare, tacticeii, fortificäției, topografiei și studiul limbilor străine; în urmă visitä cu deamănuntul localurile direcțiunei școlöi, merse în sala de mäncare, unde se găseau toți elevii, gustä din hrana lor, visitä töte mesele, binevoind

a vorbi cu mai mulți elevi. Înainte de plecare, Majestatea Sa, mulțumit de progresele, ce a constatat, că s'au făcut în acest institut de educațiune și instrucțiune militarä, a arätat d-lui comandant al școlöi, precum și d-lor profesori și instructori Înalta Sa satisfacțiune. La örele 12 și jum. Majestatea Sa s'a reîntors la palat.

— D-l G. Ionescu-Gion a fost numit inspector general al invëtämëntului secundar, în locul d-lui P. Räscean, demisionat.

— D-l profesor Dr. Obreja a luat în primire postul de director general al serviciului sanitar superior, în care a fost numit.

— Procesul instigatorilor socialiști Bangherean Fioșinescu și țëranilor amestecați în ultimele mișcări rurale, s'a terminat aserä în fața tribunalului Caracal. Toți inculpații au fost achitați.

— Eri s'a început în capitalä recensämëntul copiilor în vërstä de școlä. Recensämëntul se face de cătră un delegat al ministerului de instrucțiune publicä și un delegat al primäriei, de fä-care colöre din Capitalä.

— Joi, dimiñeta, după un obiceiü vechiü religios, möștele S-tului Dimitrie au fost transportate cu mare pompä dela Metropoliä la rondul al doilea dela șosea, unde s'a oficiat un serviciü religios, pentru plöie.

— Numirea principelui Bibescu ca oomisar al guvernului român la expozițiä dela 1900 se va face pe ziua de 1 Maiü.

— D-l Take Ionescu, ministru de instrucțiune publicä, a hotărât să numescä pe d-l Dr. Minovici—actualul suplinitor la catedra de medicinä legalä dela facultatea de medicinä,— agregat la acea catedră. Tot agregat va fi numit și d-l Dr. Marinescu.

— Guvernul bulgar a trimis în Romänia pe d-l Cristian Culceff, inspector general domenial, din Sofia, pentru a studia mäsurile, ce s'au luat în țërä, relativ la pescuit și a pune bazele unei convenții între Romänia și Bulgaria în cestiunea exportului de pesce.

2 Pentru örägeni, funcționari, etc. cari au ocupațiuni sedentare sunt präfurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se pöte căpäta dölnic prin poște de cătră farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provinciä se sä cerä preparatul lui Moll provödit cu marcä și ssubscriere.

Literaturä.

A apărut în editura libräriei C. Sfetca din Bucuresci a doua edițiä din „Rësboiul nostru pentru neatërnare, povestit pe înțelesul tuturor“, de G. Coșbuc. Prețul 95 banf. Indemnäm pe toți Romänii să-și procure acestä frumösa descriere a vitejiei armatei romäne din ultimul rësboiü.

*

A apărut Revista Economicä, organ pentru societäți financiare și comerciale, director: Dr. Corn. Diaconovich. Nr. 5 dela 10 Maiü are urmätorul sumar: Creditul și titlurile de credit, de Iuliu Popescu. Legislațiune: Darea de bursä. Jurisdicțiune. Decisiuni curiale: Ziua Sf. Stefan ca di de platä, Protestul cambial în cas de faliment. Comericiu: Exportul Ungar în Romänia. Comuicațiune: Taxele de navigațiune la Pörta de fier, Cäile ferate ungare de stat. Agriculturä: Starea sämănăturilor, Export de lapte la Constantinopol, Expozițiune de mașini agricole în Viena, Comisiune zootehnicä în Romänia. Industrie: Desvoltarea industriei ungare în 1898. Afaceri de asigurare: Asigurare în contra grindinii. Revista financiarä: Situațiunea. Bäncoile nöstre: „Auraria“, „Aurera“, „Casa de păstrare în Seliște“, „Doina“, „Furica“, „Hațegana“, „Lipovana“, „Mielul“, „Nera“, „Victoria“, „Vlädesa“. De inchiere, Dividenda bäncoilor romäne din Ungaria pe 1898, Bäncoile romäne din Ungaria (anul de eseroiciu 1898), „Reforma casselor de păstrare“. Cronicä: Necrolog, Reclamä negustörescă, „Casa de păstrare popularä din Arad“. Invëtämënt: Academie veterinarä. Literaturä economicä: Tregerilä la sorți. Amortisäri, Bursa de efecte din Viena și Budapesta. Bursa de efecte din Bucuresci. Bursa de märfuri din Budapesta. Inserțiuni.

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov se pot procura următoarele scrieri economice:

Agrologia sau Agricultura generală de Dr. G. Maior, profesor la școala centrală de agricultură din București. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul, sămânțatul, gunoitul etc., etc). Conține 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc). E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotehnia sau Cultura specială a plantelor, scrisă tot de D-l G. Maior. Acastă carte se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, bolile și vindecarea etc. pentru fâ-care plantă, precum cerealele (tot felul de bucate, ca grâu, seacă, orz, ovăs, orez, mei, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran, hemei, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfeclă, hrân, curechi și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoi, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compozițiuni pentru fânate și pășuni artificiale etc. Alt capitol tractează despre cultura fânateilor, altul irigațiuni, altul despre pășuni etc.

Pentru fâ-care econom, aceste două cărți sunt de cea mai mare trebuință, putându-i servi ca cea mai bună călăuză în toți ramii economiei sale. Prețul volumului II este 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.) Pentru România 10 lei, plus porto.

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Constantin Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viier, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeissen. *Edițiunea a V-a.* Trad. de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Grădina de legume. În Tipografia Seminarului archidieceșan din Blășișu a apărut scrierea d-lui profesor Ioan F. Negrușiu despre grădina de legume, pe care d-sa a cetit'o ca disertațiune în adunarea

din anul trecut al despărțământului blășișian al Asociațiunei. Pentru poporul nostru, după cum am arătat și altă-dată scrierea d-lui prof. Negrușiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât șcim, în literatura noastră de dincóce e singura scriere mai bună în această materie. Conține 80 pag. form. 8° și are în text 18 ilustrațiuni, ér în partea din urmă o tabelă cu alte ilustrațiuni în număr de vre-o 33. Opl e editat de despărțământul XI (Blășișu) al Asociațiunei și costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Concurs.

Direcțiunea institutului de credit și de economii „ECONOMUL“, în Clușiș, prin această escríe concurs, cu termin de 10 zile dela publicare, pentru ocuparea postului de **cassar** devenit vacant.

Condițiunile pentru ocuparea acestui post sunt:

1) Să aibă cunoștințe în afaceri de bancă și să cunoscă pe lângă limba română și cea maghiară perfect.

2) Să depună o cautiune de fl. 1000 în bani gata, efecte ori în imobile, în care cas valoarea imobilului oferit ca cautiune trebuie să fiă de trei-ori mai mare; ér beneficiile împreunate cu postul de cassar sunt:

- 1) Salar fundamental anual de fl. 600.
- 2) Bani de cuartir fl. 100.
- 3) Tantiema statutară.

Clușiș, 11 Mai n. 1899.

Dr. Aurel Isacu m. p. B. S. Podóbă m. p. președinte. 584,1—1. director executiv.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Maiu 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.55
Renta de coróne ung. 4%	97.30
mpr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.—
mpr. cáil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.10
Bonuri rurale ungare 4%	95.70
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	163.75
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin	138.25

Renta de argint austr.	101.15
Renta de hârtie austr.	100.60
Renta de aur austr.	119.65
Losuri din 1860.	139.70
Acții de-ale Bâncei austro-ungară	920.—
Acții de-ale Bâncei ung. de credit.	336.—
Acții de-ale Bâncei austr. de credit.	358.60
Napoleondori	9 55 1/2
Mărci imperiale germane	58.92 1/2
London vista	120.45

Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4%	100.40
Note italiene	44.75

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Maiu 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vând.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vând.	9.44
Napoleondori. Cump.	9.52	Vând.	9.54
Galbeni Cump.	5.63	Vând.	5.66

TELEGRAM.

Mare asortiment de încălțăminte

pentru bărbați, dame, băieți și copii.

Ghete cu șinóre elastic și cu nasturi, cel mai nou fason franțuzesc și englezesc.

Noutățile cele mai fine de galanterie.

Prețuri originale.

Au sosit ghete negre și colorate dela renumitele fabrici privilegiate

Fondată în 1877. **S. E. & H. MICHELSTÄDTER** Fondată în 1877.
VIENA, Leitomischl, și Wlassin.

Mare asortiment de ghete pentru bărbați „Triumph-Schuhe“ patentate. Ce pôte fi mai bun și practic în lume.

Încălțatul și desculțatul lesne. Incheie elastic. Patentate în toate statele din Europa.

Garantie pentru material și durabilitate. Dela 5 fl. în sus. Singură vânzare la **Filială, Strada Porții Nr. 16** (Hotel Baross).

Se execută ori și ce reparatură prompt și solid.

Tot soiul de ghete se curăță pe cale chimică.

Se trimite la toate stațiunile, și în România cu rambursă.

La comande peste 20 fl. franco de porto. — Prețuri curente gratis și franco.

Se garantează pentru lucru solid și durabil.

După faime lățite de concurență rog **On. public** a face o încercare spre a se convinge, că susnumita fabrică dela fondarea ei numai prin soliditate și-a câștigat un renume în lume, precum și în România. În filialele fabricii prețurile sunt imprimate pe talpa ghetei, astfel că străinii sunt feriți de a plăti mai mult.

Rugându-mă de o cercetare numărósă, sunt cu totă stima

Iosif Stauber,

667,9—10. conducătorul filialei, Strada Porții (Hotel Baross) Nr. 16.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pânțee, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeșci a luat acest medicament de casă o răspădure, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutiioriginale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alinã durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recelã. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin saupun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei buciți 20 cr. Cinci buciți 90 cr. Fie-care bucată de saupun pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciã se efectuează glicnic prin rambursã postalã.

La deposite se se cêrã anumit preparatele provădute cu iscãlitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșil, Teutsch & Tartler.

Ați scăpat din vedere!

că prima tragere a Loteriei de a II-a clasă ungară se incepe la 18 și 19 Maiu a. c.

În cas, când și D-Vóstră intenționați a face o încercare de noroc la acest joc plin de șanse de câștig, Vă rugăm a Vă grăbi și a Vă acoperi lipsa ce o aveți dela Colectura principală a loteriei de clasă ungară din loc:

JACOB L. ADLER și FRATELE

la care s'au plătit până acuma câștiguri în suma de aproape 1 Milion.

Aici se află încă numerii de noroc într'o alegere cât se pôte mai mare și mai interesantă cu următoarele prețuri:

Un număr întreg	cu fl.	6 —
„ „ de jumătate	„ „	3 —
„ „ de un pătrar	„ „	1.50
„ „ de o optime	„ „	— .75

584,8—5.

Ați scăpat din vedere!

Motto:

Décã doresci, ca mândra Fortunã Póme de aur să-ți dăruescã:
Sus, cu grăbire'n a ei grădinã Sămínțe aruncã, ca să 'ncolțescã.

Și acêsta nu e pur fantasiã. Cãci a deitei mare-inspirare. La încercarea în loteriã Aduce-adesea avere mare!

Losuri ale loteriei de clasă reg. ung.

pentru a IV. loterie, care va urma în curênd, pe cât vor fi disponibile se căpêță

la cassa de bancă **NUSSBÄCHER & BEER** Brașov.

Prețul $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ los
n. 6. — 3. — 1.50 — .75 cr. Trimiterea cu posta costă cu 20 cr. mai mult.

Prospecte stau în tot timpul la dispoziție.

18—556